

Grundskolenämndens verksamhetsplan 2022

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Förutsättningar och utgångspunkter	3
Slutsatser från kvalitetsrapport 20/21	4
Ekonomistyrning	4
Elevutveckling	4
Skollokaler och utbildningsplatser	4
Kompetensförsörjning	4
Digitalisering	5
3 Nämndens mål	6
3.1 Mål och uppdrag från kommunfullmäktige	6
3.2 Uppdrag till grundskolenämnden i KF:s budget	7
3.3 Grundskolenämndens mål och strategier	8
3.3.1 Ökad kvalitet i undervisning för att öka elevers kunskapsresultat	9
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling på kort och lång sikt	9
Systematisk uppföljning av tidiga insatser	10
Utveckla inkluderande lärmiljöer, trygghet och studiero	10
3.3.2 Tydligare ansvar, styrning och ledning för att öka elevers kunskapsresultat	12
Utveckla struktur och kultur i det systematiskt kvalitetsarbetet	12
Etablera och stödja ny skolorganisation	12
Intern styrning och kontroll i en processbaserad organisation	13
God ekonomisk hushållning	13
3.3.3 Ökad likvärdighet mellan och inom skolor för att öka elevers kunskapsresultat	14
Nätverk för att utveckla skolor i socioekonomiskt utsatta områden	14
Utveckla organisation för särskilt stöd	14
Samarbete och samverkan ska utvecklas	15
Kulturskolan ska erbjuda en likvärdig verksamhet som är tillgänglig för alla barn och unga	15
Skolans måltider ska bidra till social och ekologisk hållbarhet.	15

1 Inledning

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument och är tänkt att styra stadens utveckling. Kommunfullmäktige beslutade om budget för 2022 den 11 november 2021. Kommunfullmäktiges budget innehåller utöver ekonomisk tilldelning även mål och uppdrag som riktas till nämnder och styrelser.

Enligt stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska förvaltningen utarbeta förslag till budget och verksamhetsplan med utgångspunkt i fullmäktiges budgetbeslut, reglementet samt andra relevanta styrande dokument. Grundskolenämndens budgethandlingen beskriver i huvudsak de ekonomiska ramarna och resursfördelning inom förvaltningen. Verksamhetsplanen syftar till att redogöra för grundskolenämndens riktning och prioriteringar för att nå god måluppfyllelse under kommande år.

Grundskolenämndens verksamhetsplan 2022 bygger i stora delar på den verksamhetsplan som gällde under 2021 men några strategier och tillhörande indikatorer har justerats. Förvaltningen ska ta fram verksamhetsplaner med mer konkreta beskrivningar om hur mål och uppdrag ska genomföras.

Verksamhetsplanen inleds med en beskrivning av viktiga förutsättningar. Därefter beskrivs de mål och uppdrag som kommunfullmäktige har riktat till grundskolenämnden samt hur grundskolenämnden har tagit om hand om dessa mål.

Under avsnittet Grundskolenämndens mål beskrivs de mål och strategier som ligger till grund för planering och prioriteringar under 2022. Kopplat till respektive mål beskrivs strategier samt vilka indikatorer som nämnden kommer att använda för att följa upp utveckling inom respektive mål. Under året behövs kontinuerlig dialog i samband med uppföljning av mål och strategier.

2 Förutsättningar och utgångspunkter

I följande avsnitt beskrivs viktiga förutsättningar och utgångspunkter för att kunna säkerställa nämndens grunduppdrag.

Grundskolenämnden har sedan 2018 haft ansvar för de uppgifter som ankommer på kommunen inom förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och pedagogisk omsorg. I samband med att stadsdelsnämnderna avvecklades under 2021 utvidgades nämndens ansvar för måltider, service och vaktmästeri samt stadens kulturskola.

Under 2021 genomfördes även interna omorganisationer både vad gäller central förvaltningen men framförallt gällande stadens skolstruktur. Syftet med den nya organisationen är att skapa en hållbar organisation som har bättre förutsättningar att arbeta utifrån nämndens förstärkningsområden både vad gäller pedagogisk utveckling, strategisk kompetensutveckling och ekonomi i balans. För att stödja den nya organisationen påbörjades insatser under 2021 för att stärka nya ledningsteam på alla skolenheter och stödenheter. Detta arbete kommer att fortgå och vara en prioriterad insats under 2022.

I nämndens budget för 2022 prioriteras fortsatt en stärkt elevpeng för kommunala skolor i syfte att bidra till goda förutsättningar för alla nya skolområden. Nämndens resursfördelningsmodell bygger på att rikta resurser till skolorna med syfte att skapa förutsättningar för ökad likvärdighet. Nivån för kommunal elevpeng netto kommer generellt

att öka mer än index för pris och löneökningar för att stärka förutsättningar för alla elever att lyckas i skolan. Det innebär dock effektiviseringskrav på övriga verksamhetsområden.

Inför 2022 väntas ytterligare förändringar i samband med att nämnden övertar ansvar från Intraservice gällande verksamhetsnära tjänster. Förändringen sker den 1 augusti 2022 och omfattar överföring av drygt tio medarbetare från Intraservice till grundskoleförvaltningen.

Slutsatser från kvalitetsrapport 20/21

Den årliga kvalitetsrapporten är en lägesbeskrivning av utvecklingen inom alla verksamhetsformer och ska ge huvudman en indikation på vilka förutsättningar som behövs i verksamheten. Kvalitetsrapportens analys och slutsatser bygger på underlag från kvalitetsdialoger med rektorer och andra nyckelpersoner på skolorna, elevenkäter, statistik och andra rapporter. Några av de viktigaste slutsatserna från kvalitetsrapporten 2020/2021 är vikten av att ytterligare satsa på och följa upp effekter av tidiga insatser, att skapa helhet i skolans och grundskoleförvaltningens systematiska arbete kring elevernas hälsa och utveckling samt stärka det förebyggande och främjande arbetet inom elevhälsan.

Ekonomistyrning

Inför organisationsförändringen av skolenheterna inför höstterminen 2021 beslutade nämnden om övergångsregler för skolornas ekonomi. Det innebar att underskott som byggdes upp i den tidigare skolorganisationen skrevs av i syfte att skapa hållbara planeringsförutsättningar alla skolområden framåt. Under flera års tid har elevpengen ökat för Göteborgs kommunala skolor och det är viktigt att alla rektorer fortsatt arbetar med sin inre organisation för att bidra till långsiktigt hållbara skolor.

Elevutveckling

I slutet av 2020 var befolkningen i Göteborgs stad totalt 583 000 personer. Antalet barn i grundskoleålder utgör knappt 11 procent av den totala befolkningen, drygt 62 000 elever. Från 2012 och ända fram till och med 2018 har åldersgruppen 6-15 år ökat kraftigt, därefter har ökningen avtagit. Under perioden 2023 till 2028 är prognosen att befolkningen 6-15 år är oförändrat i antal mellan åren.

Åldersgruppen 13-15 år har ökat. Under 2022 kan ålderssammansättningen med ökat antal elever 13-15 år öka behovet att allokera om grundskolans resurser mellan 13-15 år och övriga åldersgrupper. Den förväntade ökningen initialt av 13-15 åringar kan komma att ställa krav på både planering av utbildningsplatser och kompetensförsörjning. Under 2021 valde ungefär 78 procent av elever i Göteborgs Stad att gå på en kommunala skola i Göteborg. Det finns dock stora variationer mellan olika stadsområden och åldersgrupper.

Skollokaler och utbildningsplatser

Grundskolenämnd och förvaltning behöver i nutid och närtid ha ett särskilt fokus på att säkerställa ändamålsenliga lokaler och utbildningsplatser. Ungefär en tredjedel av alla skolor består av äldre lokaler som i flertalet fall behöver betydande åtgärder gällande status och skick samt ändamålsenlighet. Detta gäller både innemiljöer och utemiljöer I storleksordningen 3200 elevplatser finns i lokaler med tidsbegränsade bygglov. Dessa lokaler behöver jobbas

bort över tid. Flera större nybyggnationer eller ersättningsbyggnationer kommer att levereras för att möta nya behov eller ersätta gamla lokaler. Hyresnivåerna för dessa objekt är dock betydligt högre än genomsnittlig hyra. De kostnadsdrivande faktorerna är framförallt höga produktionskostnader och ökande reinvesterings- och investeringsvolymerna. Detta gör att nämnd och förvaltning noggrant behöver följa lokalkostnadsutvecklingen.

Totalt sett i staden finns idag en överkapacitet gällande utbildningsplatser för grundskolan men med stora variationer mellan olika områden och åldersgrupper. De kommande 10 åren väntas en endast en marginell befolkningsökning. Perioden inleds dock med en betydande ökning av antal elever i högstadiesålder vilket bland annat genererar ökande behov av specialsalar och lokaler för idrott. Nämndens planerar för att kunna möta upp lokala kapacitetsproblem med både tidsbegränsade akuta lösningar som paviljonger och permanenta lösningar genom leveranser av nya skolor. Det är också viktigt att nämnden fortsätter arbeta för att utveckla likvärdiga lärmiljöer. Ett annat särskilt prioriterat område är att bevaka och utveckla är kapacitet avseende grundsärskola.

För att skapa långsiktigt pedagogiskt och ekonomiskt bärkraftiga skolenheter behöver arbetet med att implementera skolenhetsutredningens principer fortsätta. Särskilt fokus behöver riktas mot stadiebrytande enheter och små enheter. I ett mer långsiktigt perspektiv behöver fokus riktas mot omstrukturering från tidigare organisering enligt f-3 och 4-9 mot f-6 och 7-9 samt f-9.

I staden krävs fortsatt arbete med samnyttjande och samlokaliseringar för att möta utmaningar kopplade till tillgång till mark och lokaleffektivitet men också för att skapa bättre förutsättningar för arbetet med jämlik stad. Skolan som arena är ett exempel på detta.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en av de mest brännande frågorna för grundskolenämndens verksamhet framåt. I takt med att lärarbristen blir tydligare för alla huvudmän blir det ännu viktigare att behålla befintliga lärare genom att bidra till goda arbetsförutsättningar, utvecklingsmöjligheter och arbetsmiljö. Arbetet med att stärka kompetensförsörjningen i skolor med högt socioekonomiskt index behöver särskilt beaktas, likaså kompetensförsörjning inom samtliga skol- och verksamhetsformer. Pågående insatser kring kompetensförsörjning som till exempel lärarakademi och rektorsakademi, en översyn av kompletterande tjänster samt kompetensstärkande insatser för elevassistenter är frågor som prioriteras under året.

Digitalisering

Digitaliseringen är kanske den största förändringsfaktorn i vår tid och skapar förändringar i både arbetsliv och samhället i stort. Det leder i sin tur till allt större krav på skolväsendets förmåga att tidigt ge barn och elever god digital kompetens. Detta har kanske blivit ännu mer tydligt under den pågående pandemin då både förvaltning och skolor har tagit stora förändringssteg. Huvudmannen ska verka för digital kompetens för alla inom grundskoleförvaltningen och stödja skolor vid införande av ny teknik, digitala läromedel och förändrade arbetssätt för att bidra till ökad likvärdighet.

Under året pågår det förberedelser inför att ta över ansvar för digitala verksamhetssystem samt införandet av nya viktiga system som påverkar elever, vårdnadshavare och personal.

3 Nämndens mål

I följande avsnitt anges de mål och uppdrag från kommunfullmäktige som är särskilt viktiga för grundskolenämnden samt nämndens verksamhetsnära mål.

Kommunfullmäktiges övergripande och specifika mål och utgör tillsammans med planer och program en viktig utgångspunkt för grundskolenämndens verksamhetsplan 2022.

Grundskolenämnden omhändertar kommunfullmäktiges olika mål genom att arbeta för att etablera de tre förstärkningsområdena med tillhörande strategier och aktiviteter.

Utgångspunkter i planeringen har varit att hålla i de tre förstärkningsområden som funnits med från 2018 då grundskolenämnden bildades samt att fortsätta det förändringsarbete av förvaltningskultur och struktur som syftar till att tydliggöra styrning och ledning, och bidra till bättre förutsättningar för ökad kvalitet och likvärdighet.

I de fall som det är möjligt används samma indikatorer för uppföljning för grundskolenämnden som kommunfullmäktige använder i central uppföljning. I den mån det är möjligt används officiell statistik från Skolverket. Både strategier och indikatorer samspelar och har därför bäring på analys av fler än ett förstärkningsområde. Indikatorer kan komma att justeras under året.

3.1 Mål och uppdrag från kommunfullmäktige

Övergripande verksamhetsmål från kommunfullmäktige
Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser
Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor
Övergripande verksamhetsmål från kommunfullmäktige <i>Övergripande mål för hela utbildningskedjan</i>
Göteborg har en förskola och skola som skapar goda och jämlika uppväxtvillkor
Specifika mål för grundskolenämnden från kommunfullmäktige <i>Konkretisering av övergripande verksamhetsmål och syftar till att stärka måluppfyllelsen</i>
Göteborg har en skola där barn och elever når sin fulla potential.
Lärarkyrkets status ska stärkas med fokus på lärarnas arbetsmiljö.
Stadens grundskolor ska präglas av studiero och trygghet där kunskapsuppdraget står i centrum.
Alla Göteborgs grundskolor ska ha en väl fungerande verksamhet med hög kvalitet i undervisningen.
Grundskolenämndens verksamhetsnära mål <i>Fastställs av grundskolenämnden</i>
Ökad kvalitet i undervisningen
Ökad likvärdighet
Tydligare ansvar styrning och ledning

3.2 Uppdrag till grundskolenämnden i KF:s budget

Grundskolenämnden får i uppdrag att:
1. Ta fram ett förslag på hur friskolorna och de kommunala skolorna kan ha ett gemensamt skolvalssystem.
2. Utvärdera pågående försöksverksamhet med screening av läsförståelse med hjälp av AI med syfte att skala upp de delar som varit framgångsrika.
3. Med syfte att säkerställa tidiga insatser, använda möjligheten för elever som inte når kunskapskraven att gå om ett år på lågstadiet.
4. Bygga ut möjligheten till särskilda undervisningsgrupper för elever som på olika sätt behöver stöd i en mindre grupp
5. Bygga ut skolakuten Elevator och utveckla möjligheterna att flytta en elev från skolenheten för att bryta ett destruktivt beteende.
6. Tillsammans med förskolenämnden, utbildningsnämnden, nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning och lokalnämnden ta fram en gemensam överenskommelse för att förenkla för nyttjandet av varandras lokaler.
7. Tillsammans med förskolenämnden och utbildningsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden samt lokalnämnden ta fram en samordnad process för att förstärka planering, proaktivt underhåll och upprustning av lokaler och utomhusmiljöer
8. Fortsätta utveckla lärarakademin och rektorsakademin
9. Ta fram förslag på hur elever som presterar väl eller gjort stora förbättringar i sina studieresultat ska kunna premieras.
Uppdrag till alla nämnder
10. Nämnder och styrelser ges i uppdrag att tillgängliggöra lokaler till valnämnden för att säkerställa vallokaler
11. Nämnder och styrelser får i uppdrag att genomföra ett långsiktigt strategiskt effektiviseringsarbete för att frigöra resurser inom staden.

3.3 Grundskolenämndens mål och strategier

I följande stycke beskrivs grundskolenämndens tre förstärkningsområden med tillhörande strategier under 2022. Flertalet av strategierna är långsiktiga och pågår redan medan vissa har förtydligats för 2022. Det finns två övergripande strategier som är centrala inom samtliga förstärkningsområden.

- Ny skolenhetsorganisation
- Stärkt elevpeng för kommunala skolor

Under 2022 är det särskilt viktigt att etablera och stödja den nya skolorganisation som genomfördes under 2021. Förändringsarbetet utifrån skolenhetsutredningens genomförande är centrala inom alla förstärkningsområden och därför följer även en satsning på elevpeng till kommunala skolor. Det övergripande syftet är att skapa förutsättningar för skolenheter som kan utveckla undervisningen och därmed bättre förutsättningar för alla elever att nå sin fulla potential. Det handlar bland annat om att stärka alla ledningsteam så att det finns förutsättningar till ett nära ledarskap som kan utveckla kollegialt lärande med fokus på undervisningskvalitet. Det syftar med andra ord till att stärka förutsättningar för medarbetare och första linjens chefer att utveckla grunduppdraget och i förlängningen till ökad upplevelse av att arbetet är meningsfullt och till en attraktiv arbetsplats.

Grundskolenämndens mål och strategier

Ökad kvalitet i undervisningen	Tydligare ansvar, styrning och ledning	Ökad likvärdighet
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tidiga insatser och särskilt stöd ska stärkas och följas upp systematiskt 2. Andel behöriga lärare ska öka och särskilt inom skolor med högt socioekonomiskt index 3. Kollegiala nätverk ska stärkas 4. Kvaliteten på fritidshemmets verksamhet ska stärkas 5. Kvaliteten inom grundsärskolan ska stärkas 6. Samverkan med externa aktörer ska stärkas i syfte stärka rekryteringsmöjligheter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Struktur och kultur i det systematiska kvalitetsarbetet ska utvecklas och synliggöras 2. Förvaltningen och alla skolområden ska ha god ekonomisk hushållning 3. Alla ledningsteam ska stärkas 4. Kompetensförsörjning och kompetensutveckling av chefer ska stärkas 5. Lokalförsörjning ska vara i balans över tid 6. Grundskoleförvaltningens interna kontroll ska bidra till tydligare styrning och ledning. 7. Skolplaceringsprocessen ska vara rättssäker, effektiv och bidra till goda planeringsförutsättningar 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Resursfördelningen ska bidra till ökad likvärdighet och tydliga planeringsförutsättningar för kommunala och fristående skolor 2. Ledarskapet i skolor i socialt utsatta områden ska stärkas. 3. Kulturskolan ska erbjuda en likvärdig verksamhet som är tillgänglig för alla barn och unga och bidra till en meningsfull fritid 4. Organisation för samverkan på lokal, regional och central nivå ska utvecklas 5. Skolans måltider ska bidra till social och ekologisk hållbarhet
Ny skolorganisation Stärkt elevpeng		

3.3.1 Ökad kvalitet i undervisning för att öka eleverns kunskapsresultat

Grundskoleförvaltningens första förstärkningsområde syftar till att undervisningens kvalitet ska öka. Strategier som identifierades i skolutredningen handlar om att *säkra kompetensförsörjning, utveckla kollegialt lärande samt utveckla och säkra rektors pedagogiska ledarskap.*

Strategier för ökad kvalitet i undervisningen

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling på kort och lång sikt

Att attrahera och behålla legitimerad personal inom skolan kommer att vara en nyckelfråga under många år. Kompetensförsörjning är därför en fråga som både kräver långsiktighet och agerande i det korta loppet. Tillsammans med regionala och nationella aktörer, universitet och andra huvudmän ska förvaltningen bedriva påverkansarbete för att stärka förutsättningar för att attrahera nya medarbetare och för att befintliga ska vilja stanna och bidra till skolans utveckling.

En förutsättning för att utveckla och behålla lärare är att skapa goda förutsättningar för en välfungerande arbetsmiljö. Inom arbetet för lärarnas kollektivavtal HÖK identifieras strategier för att förbättra lärarnas arbetsmiljö. Arbetet sker i samverkan med lärarorganisationerna.

Inom förvaltningen fortsätter arbetet med Lärarakademin som syftar till samordning av utvecklingsinsatser för lärare som befinner sig på olika steg i karriären. Det handlar om att skapa strukturer för en god introduktion för nya lärare, och att tillgängliggöra olika kompetensutvecklingsinsatser samt strukturer för kollegiala pedagogiska nätverk. De pedagogiska nätverken för olika verksamhetsformer och ämnesområden har en fortsatt viktig roll för att bidra till strukturer för kollegialt lärande och lärares ledarskap i klassrummet och därmed ökad kvalitet i undervisningen. Även förstelärollen är viktig för att organisera för kollegialt lärande, inom och mellan skolor i utbildningsområdena och därmed bidra till ökad kvalitet. På enhetsnivå syftar den nya organisationen bland annat till att skapa robusta organisationer som kan organisera för kollegialt lärande på alla skolenheter.

Förvaltningen ska fortsätta utveckla systematiken i arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling inom fritidshem i syfte att öka kvalitet för undervisning i fritidshem och förstärka kompetens på skolor med låg andel behöriga lärare i fritidshemmet. Det handlar bland annat om att fortsätta utveckla nätverk för lärare i fritidshem, att tydliggöra uppdrag och kompetenskrav inom fritidshemmet och att erbjuda ekonomiskt stöd till skolor med personal som genomför behörighetsgivande studier. Utvecklarna i fritidshem är en viktig resurs i detta arbete.

Kompetensutvecklingen är en nyckelfråga även inom grundsärskolan. Under 2022 kommer påbörjade kompetensutvecklingsinsatser fortsätta för att höja kunskaper om grundsärskolans specifika villkor och förutsättningar för ansvariga rektorer och biträdande rektorer samt stödja lärare som studerar till speciallärare med inriktning utvecklingsstörning.

Under 2022 ska de kompetensutvecklingsinsatser som påbörjats för alla befintliga elevassistenter fortsätta. Elevassistenter kan utgöra ett viktigt komplement till lärare inom alla skol- och verksamhetsformer men har en särskilt viktig roll inom grundsärskola och särskilda undervisningsgrupper där elever har mer omfattande behov av stöd. Kompetensinsatserna

ska även bland annat utvecklas till att inkludera arbetsmiljöperspektiv om hot och våld, samt stödja introduktionen till yrket för visstid- och tillsvidareanställda elevassistenter.

Kompetensförsörjningen av medarbetare vars roll är att stödja i undervisningen behöver fortsatt stärkas. Befattningar, uppdrag och kompetenskrav behöver renodlas och förtydligas med stöd av det arbete som genomförts i samverkan med GR-kommunerna, inom ramen för branschrådet. Arbetet behöver fortsatt utvecklas i nära dialog med de fackliga parterna.

Strategier och aktiviteter behöver fortsatt utvecklas för att stödja kompetensförsörjningen i skolor med högt socioekonomiskt index. Insatserna behöver utvecklas i dialog med skolorna och utifrån olika skolors olika förutsättningar.

Systematisk uppföljning av tidiga insatser

I skolutredningen som ledde fram till grundskolenämndens bildande betonades vikten av att ha fokus på nationella mål och att i högre grad arbeta med tidiga insatser. Samma slutsats har tydliggjorts i nämndens senaste kvalitetsrapporter. Tidiga insatser har länge varit en strategi men nämnden ser behov av att förtydliga uppföljning och systematik i hela styr- och stödkedjan i syfte att säkerställa att insatser sätts in i lägre årskurser. Grundskolenämnden kommer att ha särskild fokus på tidiga insatser med målet att alla barn ska kunna läsa i årskurs ett. Digitaliseringsmöjligheter ska nyttjas i arbetet med tidiga insatser.

Förvaltningen ska fortsatt ge stöd i att tillgängliggöra och analysera elevresultat, genomföra särskilda bedömningar och utforma adekvata stödinsatser då sådana behövs. Det är redan nu möjligt att följa elevers progression mellan olika årskurser på skolor och på förvaltningsnivå. Analys sker inom ramen för kvalitetsarbetet och presenteras i samband med kvalitetsrapporten.

För att stödja barn och elever inom hela utbildningskedjan ska nämnden fortsätta utveckla övergång och samverkan mellan förskola och skola samt mellan stadieövergångar. Det handlar bland annat om att säkra strukturella förutsättningar för att ta emot elever med behov av särskilt stöd på ett bra sätt.

Utveckla inkluderande lärmiljöer, trygghet och studiero

I den nya skolorganisationen leder rektor den samlade elevhälsan vilket kan skapa förutsättningar för ett mer förebyggande och främjande elevhälsoarbete utifrån hela skolans ansvar. På ett organisatoriskt plan handlar det bland annat om att främja skolnärvaro, att arbeta för att alla som behöver det har tillräcklig kompetens om tillgängliga lärmiljöer och undervisning samt att arbeta aktivt med elevers upplevelse av trygghet och studiero.

Indikatorer för ökad kvalitet	Utfall 2021	Delmål 2022
Andel elever som visar kunnande inom nio observationspunkter kopplat läsförståelse från kartläggningsmaterial förskoleklass*	52,8 %	
Andel som uppnått kunskapskrav för läsförmåga i årskurs 1	85 %	Ska öka
Andel som uppnår kunskapskrav i åk 3 för Svenska/2, So, No, Matematik	78,8 %	Ska öka
Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i åk 6	67,9 %	Ska öka
Andel behöriga till gymnasiets yrkesprogram i åk 9	78,4 %	Ska öka
Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i åk 9	67,8 %	Ska öka
Genomsnittligt meritvärde i åk 9	220,2	Ska öka
Andel elever i årskurs 9 som anger positiva svar i elevenkät på frågan: Jag känner mig nöjd med min skola som helhet.	69 %	Ska öka
Andel elever i åk 9 som anger positiva svar i elevenkäten på frågan: Jag känner mig trygg i skolan.	72 %	Ska öka
Andel elever i åk 9 som anger positiva svar i elevenkäten på frågan: Jag har studiero på lektionerna		Ska öka
Andel legitimerade lärare i grundskola och grundsärskola**	86,6%	Ska öka
Andel legitimerade lärare i fritidshem med behörighet för fritidshem **	52,6%	Ska öka
Andel legitimerade lärare i förskoleklass/förskollärare, med behörighet för förskoleklass**	90,1%	Ska öka

* Mätningen görs på höstterminen när eleverna precis börjat skolan. Utgör ingångsvärden men kopplas inte till målvärde.

** Indikatorn avser alla anställda lärare utom timavlönade. Behörighet att bedriva undervisningen avseende ämne och årskurs går ej att ta fram för grundskola och grundsärskola på grund av bristande data.

3.3.2 Tydligare ansvar, styrning och ledning

Grundskoleförvaltningens andra förstärkningsområde syftar till att skapa struktur och kultur som stödjer och skapar förutsättningar för arbetet med att öka elevernas lärande och måluppfyllelse. Det handlar om att alla nivåer i styrkedjan har fokus på de nationella målen, att tydliggöra uppdrag, roller och ansvar. I skolutredningen identifierades strategier om att *fokusera på undervisning och nationella mål, att renodla uppdrag och ansvar i styrkedjan* samt att *utveckla systematiskt kvalitetsarbete*. I en välfärdssektor som står inför stora ekonomiska utmaningar handlar det också om att skapa förutsättningar för effektivt resursutnyttjande för att bidra till en hållbar organisation över tid.

Strategier för tydligare ansvar, styrning och ledning

Utveckla struktur och kultur i det systematiskt kvalitetsarbetet

Som huvudman ansvarar grundskolenämnden för att fördela resurser, organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar samt systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten så att de nationella målen kan uppfyllas. Grundskolenämnden ska hålla i den systematik och gemensamma stomme som har utvecklats i dialog mellan skolenheter och huvudman sedan starten 2018 där det systematiska kvalitetsarbetet bottnar i skolornas kvalitetsarbete.

Förstärkningsområdena utgör ett generellt stöd i huvudmannens strävan att nå de nationella målen i högre grad. Tillsammans med förstärkningsområdena utgör läroplanerna ett sammanhållande kit för det systematiska kvalitetsarbetet. Grundskolenämnden följer upp skolornas kvalitetsutveckling och beskriver huvudsaklig analys i en kvalitetsrapport. För analys på huvudmannanivå är det viktigt att analyser inom det systematiska kvalitetsarbetet sker utifrån en socioekonomisk kontext samt ur ett strategiskt jämställdhetsperspektiv. Kvalitetsrapportens slutsatser ska vara vägledande inför beslut om insatser och åtgärder på huvudmannanivå.

Nätverken inom de olika skol- och verksamhetsformer ska bidra till att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet genom att vara delaktiga i att bidra till underlag och anpassade former för analys, samt dialog och uppföljning.

Det finns ett starkt samband mellan lärande och hälsa och elevhälsan ska stödja elevernas möjlighet till att nå måluppfyllelse. Huvudmannens kvalitetsarbete ska inkludera elevhälsa i det systematiska kvalitetsarbetet.

En förutsättning för en god undervisning är att den bedrivs av legitimerade lärare. Under 2022 ska samtliga olegitimerade tillsvidareanställda lärare kompetenskartläggas och handlingsplaner upprättas.

Etablera och stödja ny skolorganisation

Den nya skolorganisationen som skapades inför höstterminen 2021 är en förutsättning för att arbeta effektivt med en tydligare styrning och ledning både på skolnivå och för förvaltningsövergripande utveckling. Den nya organisationen och alla nya ledningsteam behöver fortsatt stöd för att kunna ta tillvara på de möjligheter som den nya organisationen ger. Under 2022 ska samtliga ledningsgrupper få stöd i sin ledningsteamutveckling med stöd av Göteborgsregionens kommunförbund. Nämndens prioritering av en stärkt elevpeng syftar också till att ge alla skolenheter goda planeringsförutsättningar i den nya organisationen.

Intern styrning och kontroll i en processbaserad organisation

Syftet med grundskolenämndens interna kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. Det handlar således om att skapa en robust organisation som gör rätt saker rätt sätt till rätt kostnad och kontinuerligt arbetar med uppföljning och förbättringar. Viktiga processer utifrån perspektivet intern kontroll är bland annat arbete med skolplaceringar och nämndens långsiktiga lokalförsörjning.

Den nya skolorganisationen är en viktig pusselbit för att möjliggöra en god intern kontroll. Under 2022 ska arbetet utvecklas gällande roller och ansvar för intern kontroll i en processbaserad organisation.

God ekonomisk hushållning

I en välfärdssektor som står inför stora ekonomiska utmaningar behöver nämnden säkerställa att resurser används effektivt. Förvaltningen behöver fortsätta utveckla organisation och strukturer för att bli mer effektiva. Digitalisering ska vara ett naturligt verktyg när förvaltningen ser över och tar fram nya rutiner och arbetssätt.

Grundskolenämnden har en resursfördelningsmodell som fördelar elevpeng utifrån ett kompensatoriskt syfte. För att modellen ska bidra till likvärdighet behöver förvaltningen fortsätta att stödja rektor i att följa och planera sin verksamhet utifrån resursfördelningsmodellen, timplan och personalplanering. Personal är den största kvalitetsfaktorn och här behöver förvaltningen fortsätta stödja rektors personalplanering utifrån faktorer som elevernas måluppfyllelse och budget. Detta behöver ske i kontinuerlig dialog med fackliga parter. Resursfördelningsverktyget är ett viktigt verktyg för transparens och möjlighet till dialog i stöd- och styrkedjan.

Indikatorer för tydligare styrning och ledning	Utfall 2021	Mål 2022
HME för medarbetare	77 (2020)	Ska öka för arbetsplatser med låga värden
HME för chefer	81 (2020)	Ska öka
Kortvarig sjukfrånvaro t o m juli	3,3 %	Ska minska
Långvarig sjukfrånvaro t o m juli	4,5 %	Ska minska
Budgetavvikelse totalt för förvaltningen		maximalt 2 %
Budgetavvikelse för utbildningsområdena		maximalt 2 %
Andel elever som får skolplacering baserat på något av sina önskemål tillgodosedda i ordinarie placeringsprocess	95 %	
Andel elever som önskar skolbyte		Ska minska
Tillförd teknisk kapacitet/per år.		
Effektivitetstal kommunal grundskola *	25	
Andel tillsvidareanställda lärare i grundskola och grundsärskola med lärarlegitimation	96,2	Ska öka

* Effektivitetsindex hämtas från Kolada och är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex för kommunal grundskola F-9.

3.3.3 Ökad likvärdighet

Förstärkningsområdet ökad likvärdighet handlar om att säkerställa att alla elever får tillgång till en undervisning av hög kvalitet oavsett elevernas olika förutsättningar. Skolan ska verka kompensatoriskt med mål att uppväga skillnader för elever att tillgodogöra sig utbildningen.

Bostadssegregationen utgör ett faktum som påverkar skolornas elevsammansättning och därmed grundförutsättningar för att alla elever ska få tillräckligt mycket övning i svenska språket.

Strategier för ökad likvärdighet

Kompensatorisk resursfördelningsmodell

Genom den resursfördelningsmodell som nämnden antog 2018 finns en grundläggande bas för att bidra till mer likvärdig utbildning i Göteborg. Modellen syftar till att ge tydliga planeringsförutsättningar för såväl kommunala som fristående skolor. Grundskolenämndens budget 2022 har en tydlig prioritering av stärkt elevpeng till kommunala skolor.

Resursfördelning handlar till stor del om elevpeng men kan även handla om hur interna resurser används för att bidra till att alla skolor har en strukturkvalitet som möjliggör en likvärdig utbildning för eleverna. Det är därför viktigt att indikatorer för uppföljning analyseras i relation till utveckling mellan hög-, mellan- och lågindexskolor för att göra bedömning om förutsättningar för likvärdighet. Detta gäller inte minst för att utveckla strategier för att öka behöriga lärare på högindexskolor, inom grundsärskolan och fritidshemmet.

Nätverk för att utveckla skolor i socioekonomiskt utsatta områden

Förvaltningen ska fortsätta stödja utvecklingen av skolor i socialt utsatta områden, bland annat genom det nätverk som skapats för rektorer som leder skolor i utsatta områden. Nätverket syftar till att stödja och utmana skolor i sin utveckling och kunskapsgenerering. Genom nätverken skapas också fördjupad och systematiserad kunskap kring skolornas utvecklingsarbete. Nätverket drivs i samarbete med Göteborgs Universitet och med stöd av Skolverket.

Utveckla organisation för särskilt stöd

Under 2022 fortsätter förvaltningens arbete med att anpassa organisationen för att förbättra förutsättningar att nå ökad likvärdighet med särskilt fokus på verksamheterna kring elever i stort behov av tillgängliga lärmiljöer, stöd och anpassningar. Genom ett långsiktigt förändringsarbete förväntas verksamheten över tid utveckla så väl lokaler, som normer lärmiljöer, kompetenser, strukturer och processer. För att ge alla elever bästa möjliga inkluderas och utvecklas på sina villkor behöver elevhälsans arbete i större utsträckning ledas och utvecklas som en helhet, vara proaktiv och stödja både rektorer, pedagoger och elever i arbetet mot utbildningens mål. Det fortsatta förändringsarbetet kräver systematiska dialoger

både inom förvaltningen och olika former av medborgardialoger där grundskolenämnden är aktiv.

Samarbete och samverkan ska utvecklas

Skolan behöver samverka med andra parter och aktörer för att kunna fullgöra sitt uppdrag och bidra till ett mer likvärdig skola och jämlikt Göteborg. Det pågår många olika former av samverkan både kring enskilda elever men också med olika samhällsaktörer inom arbetsliv och närsamhälle för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv och andra verksamheter utanför skolan. Samarbete med externa aktörer kan berika och komplettera skolan, och ska fortsätta utvecklas under 2022. I staden och regionen är det fortsatt viktigt att utveckla samverkansstrukturer med andra förvaltningar som är viktiga för att stärka insatser och ett familjecentrerat arbetssätt runt barn och unga.

En framgångsfaktor som ofta lyfts fram för goda resultat är ett gott samarbete mellan skola och hem. Förvaltningen ska under 2022 fortsätta implementera nämndens riktlinje för samverkan mellan skola och hem - vad skola, elever och vårdnadshavare kan förvänta sig av varandra.

Kulturskolan ska erbjuda en likvärdig verksamhet som är tillgänglig för alla barn och unga

Kulturskolan är en viktig verksamhet för att barn och unga ska kunna ha en meningsfull fritid. Genom att kulturskolan nu är en del av grundskoleförvaltningen finns förutsättningar för fortsatta samarbeten som kan berika både kulturskolan och skolverksamheten.

Kulturskolan ska verka för ökat deltagande bland barn och unga som idag inte nås av kulturskolans verksamhet. En viktig strategi för att nå fler är att utveckla andra former för deltagande än traditionellt terminsdeltagande. Verksamhet ska förläggas på barn och ungas fria tid, på lov och helger för att bidra till en meningsfull fritid för barn och unga.

Kulturskolans utbud ska bidra till större mångfald av olika konstnärliga och kulturella uttryck.

Skolans måltider ska bidra till social och ekologisk hållbarhet

Goda och bra skolmåltider bidrar till matglädje och är ett tillfälle för viktig social samvaro. En god kvalitet på skolmåltiderna ger förutsättningar för elever att delta i undervisningen under hela skoldagen.

Skolmåltiderna ska vara hållbara och verksamheten ska arbeta för ett minskat matsvinn. För att skapa hållbara måltider använder verksamheten råvaror efter säsong samt sträva efter att öka andelen ekologiska livsmedel. Matsvinnet mäts och utvärderas löpande för att förbättra verksamheten och minimera svinn.

Indikatorer för ökad likvärdighet	Utfall 2021	Mål 2022
Andel legitimerade lärare i grundskola och grundsärskolor - Lågindexskolor - Mellanindexskolor - Högindexskolor	79,6 %	

Andel legitimerade och behöriga förskollärare/lärare i förskoleklass - Lågindexskolor - Mellanindexskolor - Högindexskolor	82,4 %	
Andel legitimerade och behöriga lärare i fritidshem - Lågindexskolor - Mellanindexskolor - Högindexskolor	29,4 %	
Elevstabilitet per * - Lågindexskolor - Mellanindexskolor - Högindexskolor	95,9 %	
Personalstabilitet per - Lågindexskolor - Mellanindexskolor - Högindexskolor	80 %	
Andel inköpta ekologiska livsmedel	43 %	50 %
Matsvinn per portion		Mindre än 30 gram per portion

* Elevstabiliteten definieras som andelen elever som är kvar på den enhet som eleven påbörjade läsåret